

Aflevering 48

De jaren '80 (2)

Marilou Nillesen (1970) is historicus, journalist en onderzoeker. Na ruime ervaring in de regionale journalistiek werkt ze nu bij het Brabants Historisch Informatiecentrum in 's-Hertogenbosch, en publiceert vrijwel dagelijks historische verhalen. Het verleden prikkelt haar nieuwsgierigheid. Het boek *Ontwaak zonder mij* (2020) is haar debuutroman.

Marilou heeft tussen 1982 en 1989 op het Maaslandcollege de opleiding vwo gevolgd. Vervolgens heeft zij geschiedenis gestudeerd aan de Radboud Universiteit in Nijmegen. Haar “erebaantje” in de keuken van de school heeft Marilou geïnspireerd om onderstaand verhaal te schrijven.

In de periode dat Marilou op het Maaslandcollege zat had de school ongeveer 1100 leerlingen. De oudbouw en het jaren zeventig gebouw waren nog in oorspronkelijke staat. Dat wil zeggen: waar nu de kunstlokalen zijn gevestigd waren in die tijd de aula (mét toneel), de bibliotheek en de keuken te vinden.

Geert Arts

Het theevrouwtje

“Hoe ze heette? Weet ik veel, gewoon het theevrouwtje. Die had verder geen naam.”

Oké, via mijn zus kom ik niet verder. Nieuwe poging: appje naar een vriendin.

“Hebben wij ooit thee geschonken? Wat aardig! Hoe het theevrouwtje echt heette? Euh...”

Laatste kans, weet die andere vriendin het nog? “Nee hoor, alles blanco hier.”

Ik weet niet of generaties scholieren haar kennen onder die naam. Maar voor mij, vaste klant op het Maaslandcollege van 1982 tot 1989, was zij hét theevrouwtje. Donkere, priemende ogen onder zware wenkbrauwen, grijs permanent, robuust figuur met een zware, puntige boezem. Waar Madonna in de jaren negentig furore maakte met haar *bullet bra* liep het theevrouwtje al minstens een halve eeuw op haar voor.

Het theevrouwtje is mijn zus, mijn twee middelbare schoolvriendinnen Annelique en Annemarie en mij goed bijgebleven want vijf dagen in de week stonden wij in de middagpauze naast haar, en verkochten thee (voor 15 cent worden we het na wat heen en weer ge-app eens). Voor wie het nog niet op zijn netvlies heeft: in de jaren tachtig had je in de aula aan de rechterkant een grote balie, met daarvoor een rolluik. Zodra die openging, stonden daar wel honderd bekertjes dampende thee. Met een overzichtelijke keuze: met suiker, of zonder.

De aula in de jaren tachtig

Zelf kregen Annelique en ik dit 'erebaantje' via mijn zus Jacqueline en haar vriendin Kitty. En Kitty nam het weer over van haar broer, Herman. Geen idee of je aan bepaalde voorwaarden moest voldoen, behalve een zekere betrouwbaarheid dat je op tijd kwam om de stroom van leerlingen te voorzien van een bekertje warm water. Een jaar of twee later schonk ik samen met Annemarie.

Ik kan me niet herinneren dat één van ons veel sprak met het theevrouwtje, of dat ze ooit informeerde naar onze schoolresultaten. Gelukkig was daar conciërge Adriaan die zichtbaar meer levensvreugde uitdroeg. Dat, plus dat hij in het wisselgeld voor de thee altijd op zoek was naar *Willemientjes*; dubbeltjes waarop koningin Wilhelmina nog stond. Het gebeurde niet vaak dat we er eentje tegenkwamen. Maar als dat wél gebeurde was ook onze dag goed.

Ons bijbaantje zorgde voor beperkte privileges. Naast *all you can drink* thee mocht je schenken tijdens feesten en partijen; ook die van docenten. En dat betekende dat je *live* meemaakte hoe er door sommigen onmatig werd ingenomen met laveloos gedrag tot gevolg. Onbetaalbare ervaringen voor vijftienjarigen. Overigens zeiden ook geheel nuchtere docenten geregeld tegen ons dat die regel 'drinken mag vanaf de bovenbouw' voor ons uiteraard niet gold. Een eerste koevoet tussen de toegangspoort naar volwassenheid.

Eén keer per jaar werden we beloond met een boekenbon, uitgereikt door rector Creighton. Dat verliep ieder jaar volgens hetzelfde teleurstellende procedé. Enigszins opgelaten naar zijn kantoor lopen (vanuit de hal links naast de hoofdingang), dan een korte blik naar elkaar, diep ademhalen en aankloppen. Na zijn barse 'binnen' bedremmeld naar binnenstappen en benauwd piepen dat 'wij thee schonken', en dan snel met je boekenbon weer naar buiten. Blij dat we weer weg konden, weg van de rector die ook na een paar jaar geen idee had wat je had gedaan, en ieder jaar weer dacht dat je voor straf bij hem naar binnen was gestuurd.

Terwijl ik nu in mijn hoofd naar zijn kantoortje loop, zie ik rechts van de hoofdingang een vertrek van de conciërges. En als daar niet het goedlachse gezicht van Frans Govers zat, dan zat daar een oudere man die ik mijn hoofd Ome Joop noemde, vanwege zijn vele gelijkenissen met die van de Dik voor mekaar show. Maar zijn echte naam was Van der Heijden. Piet van der Heijden.

Piet van der Heijden en Frans Govers in de loge van de conciërge

En, het valt me opeens te binnen, hij was de man van het theevrouwtje! Behalve het huwelijk verbonden in gezamenlijke stuursheid als permanente levenshouding. Mysterie opgelost. Mevrouw Van der Heijden was hét theevrouwtje.

In ons laatste jaar als theeschenkers werd haar plaats trouwens ingenomen door Joke Beerens, die in alles haar tegenpool was: vriendelijk, goedlachs en geïnteresseerd. Het betekende wel een eind van een tijdperk want dat jaar hebben we geen Willemientje meer gevonden.

*Marilou Nillesen
januari 2022*

Naschrift Geert Arts:

Het verrassende aan herinneringen is vaak dat leeftijd een rol speelt. Riek van der Heijden heeft een bepaalde indruk achtergelaten bij Marilou. Heel begrijpelijk, een puber op een middelbare school.

Mijn herinneringen aan Riek zijn anders. Een bijzonder bescheiden vrouw. Heel erg correct in de omgang met een sterk gevoel voor hiërarchische verhoudingen. Zeer zorgzaam en bijzonder dienend in haar taak. En altijd punctueel. Iemand die de zaakjes goed voor elkaar had. Ik kan me nog goed herinneren dat zij dagelijks met een buffetkar de lange weg moest afleggen tussen de keuken (destijds op de plek waar nu beeldende vorming een werkkamer heeft) en de personeelskamer (destijds op de plek waar nu

Linksonder Piet, rechtsonder Riek

lokaal 1.14 is gehuisvest). Met koffie en thee. En op weg naar de personeelskamer om die gereed te maken voor de lunch. Een deel van de ruimte werd voorzien van bordjes met mes en vork. Bestemd voor het personeel dat genoemde attributen nodig had om de boterham te verorberen. En dat werd door Riek zeer goed bestierd. Haar echtgenoot Piet heeft lange tijd de functie van hoofdconciërge uitgeoefend op school. Het echtpaar woonde tegenover de hoofdingang, links op de hoek van de Vianenstraat. Piet was een harde werker. Eigenwijs, streng, maar rechtvaardig. Op eigen wijze heeft hij jarenlang vanuit de loge links van de ingang van de school het reilen en zeilen van het Maaslandcollege in de gaten gehouden. Met de onafscheidelijke sigaret. En met zijn bijzondere gebruik van de intercom: eerst flink in de microfoon blazen en vervolgens met harde stem de boodschap verkondigen.